

Әлеуметтану

ҒЫЛЫМ

ретінде

Ахметов Бекзат
Агро 103

Жоспар

1. Әлеуметтану
2. Әлеуметтанудың атқаратын қызметі
3. Әлеуметтанудың негізгі категориялары
4. Әлеуметтік заңдар

«Әлеуметтану»

латын тілінен аударғанда

« *socius* »-ҚОҒАМ

«logos» - ҒЫЛЫМ

«Қоғам туралы ғылым»

Әлеуметтану

ҚОҒАМНЫҢ ҚОҒАМНЫҢ ҚАЛЫ
ПТАСУЫ, ЖҰМЫС ҚОҒАМНЫҢ
ҚАЛЫПТАСУЫ, ЖҰМЫС ІСТЕ
УІ
ЖӘНЕ ДАМУ ҚОҒАМНЫҢ ҚАЛ
ЫПТАСУЫ ЖҰМЫС ІСТЕУІ

Конт

Огюст (19.1.1798 –
5.9.1857) –

француз философы (1
9.1.1798 – 5.9.1857)

–

француз философы, со
ЦИОЛОГИЯНЫҢ

негізін

қалаушылардың бірі.

Әлеуметтану объектісі:

- Әлемдік қауымдастықтыр
- Дәстүрлі(ұлттық) қоғам
- Әлеуметтік топтар, отбасы, әлеуметтік институттар
- Жеке тұлға

Әлеуметтанудың пәні-

қоғамда болып жатқан қоғамдық процесстерге, әлеуметтік қарым-қатынастарға және қоғамдық өзгерістерге көңіл бөледі.

Әлеуметтану

```
graph TD; A[Әлеуметтану] --> B[Теориялы әлеуметтану]; A --> C[Қолданбалы әлеуметтану];
```

Теориялы
әлеуметтану

Қолданбалы
әлеуметтану

Теориялы әлеуметтану-
қоғамда болып жатқан
процесстерді түсіндіруге
негіз болатын теориялар
ЖИЫНТЫҒЫ

Танымдық

практикалық

болжамдық

Әлеуметтанудың
атқаратын
қызметтері

басқару

идеологиялық

*Әлеуметтанудың негізгі
категориялары*

Жалпы
ғылыми

Арнайы

Әлеуметтік заңдар-
әлеуметтік саладағы
түрлі элементтер
арасындағы қажетті,
маңызды байланыстар

Әлеуметтік заңдар

```
graph TD; A[Әлеуметтік заңдар] --> B[Жалпы заңдар]; A --> C[Арнайы заңдар]; B --> D[Динамикалық заңдар]; B --> E[Статикалық заңдар]; C --> D; C --> E;
```


**Жалпы
заңдар**

Арнайы
заңдар

Динамикалық
заңдар

Статикалық
заңдар

Жалпы заңдар - барлық қоғамдық
жүйелерде қолданылады

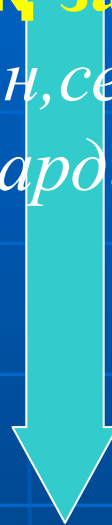

Арнайы заңдар - бір немесе бірнеше
қоғамдық жүйелерде қолданылады

Динамикалық заңдар–әлеуметтік

өзгерістердің бағытын, себебін, түрлерін жүйелі байланыстарды белгілейді

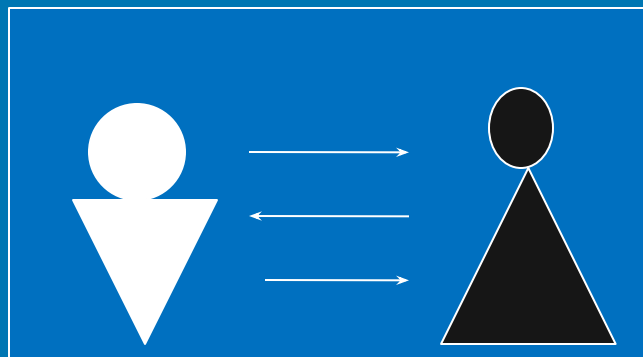
Статикалық заңдар–әлеуметтік

ортадағы құбылыстар мен процесстер арасындағы дәл тұжырымды емес, белгілі бір дәррәжеде ғана мүмкін болатындығын көрсетеді

Әлеуметтік қатынас

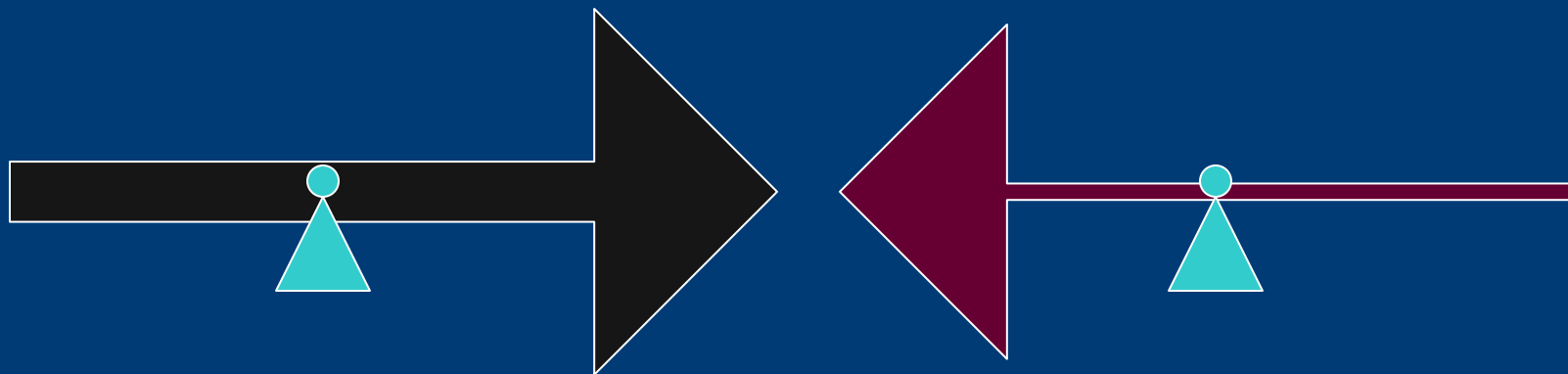
Бір-бірімен мағынасы жағынан сәйкес келетін тұрақты үлгілер мен қайталанылатын әлеуметтік іс-әрекеттер

Әлеуметтік институт

Қоғамның маңызды салаларындағы
адамдардың
іс-әрекетін реттейтін және бақылайтын
әлеуметтік
нормалар, рольдер және байланыстардың
ұйымдастырылған әлеуметтік жүйе.

Әлеуметтанудың қызметтері

та- нымдық қызметі

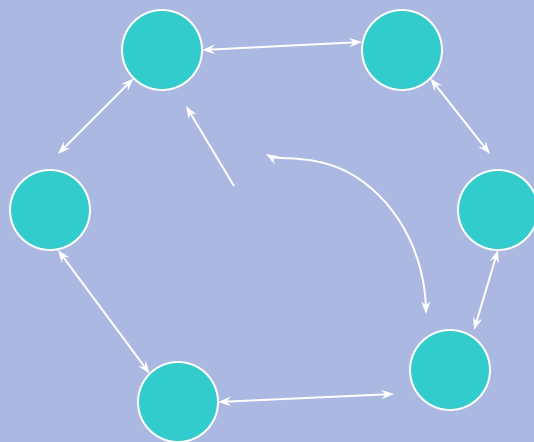
- Әлеуметтік құбылыстарды зерттеу.
- Әлеуметтік құбылыстардың мәні мен мазмұнын ғылыми тұжырымдау.
- Басқа құбылыстармен байланысын зерттеу.
- Әлеуметтік құбылыстардың заңдылықтарымен сипатын қарастыру.
- Әлеуметтік процесстердің негізінде қоғамдық өмірдің дамуы турасында ғылыми болжамдар жасау.

практикалық қызметі

- Әлеуметтік құбылыстарды теоретикалық және эмпирикалық талдау негізінде практикалық ұсыныстар енгізіледі. Бұл ұсыныстар әлеуметтік басқару механизмдерін тиімді түрде жұмыс жасауына көмек береді
- Басқару құрылымының қызметін әлеуметтану қамтамасыз етеді.
- Экономиканың, ұлттық қатынастардың, саяси жүйенің дамуына басқару құрылымы әсер етеді.

идеологиялық қызметі

- Әлеуметтану белгілі-бір дәрежеде әлеуметтік топтардың таптардың, саяси партиялардың қызығушылығын білдіреді.
- Әлеуметтанушының ғылыми нәтижелері оның қоғамда алатын әлеуметтік статусына тәуелді

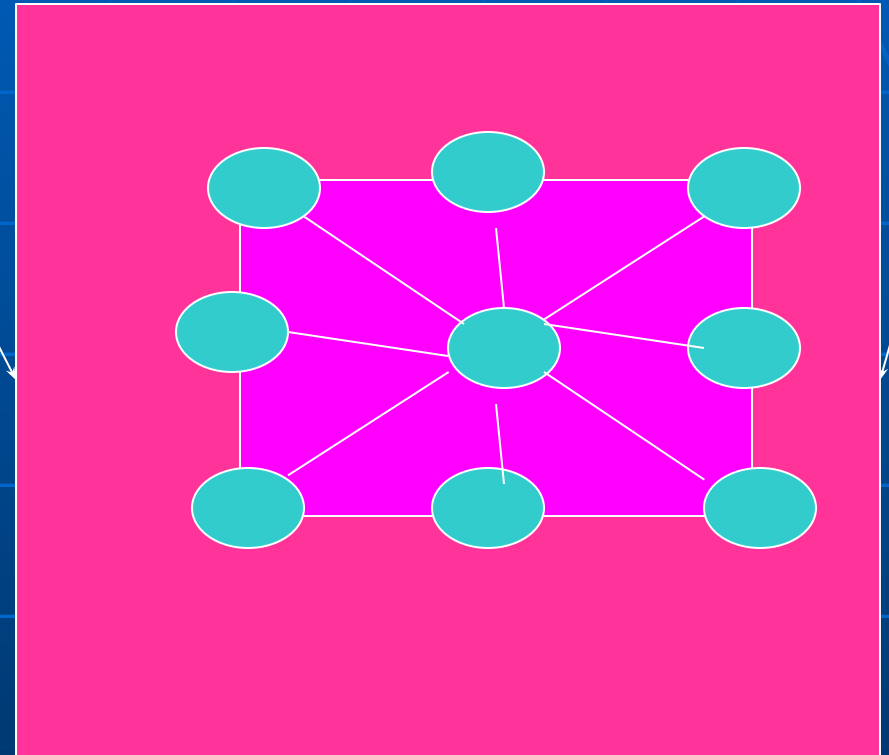

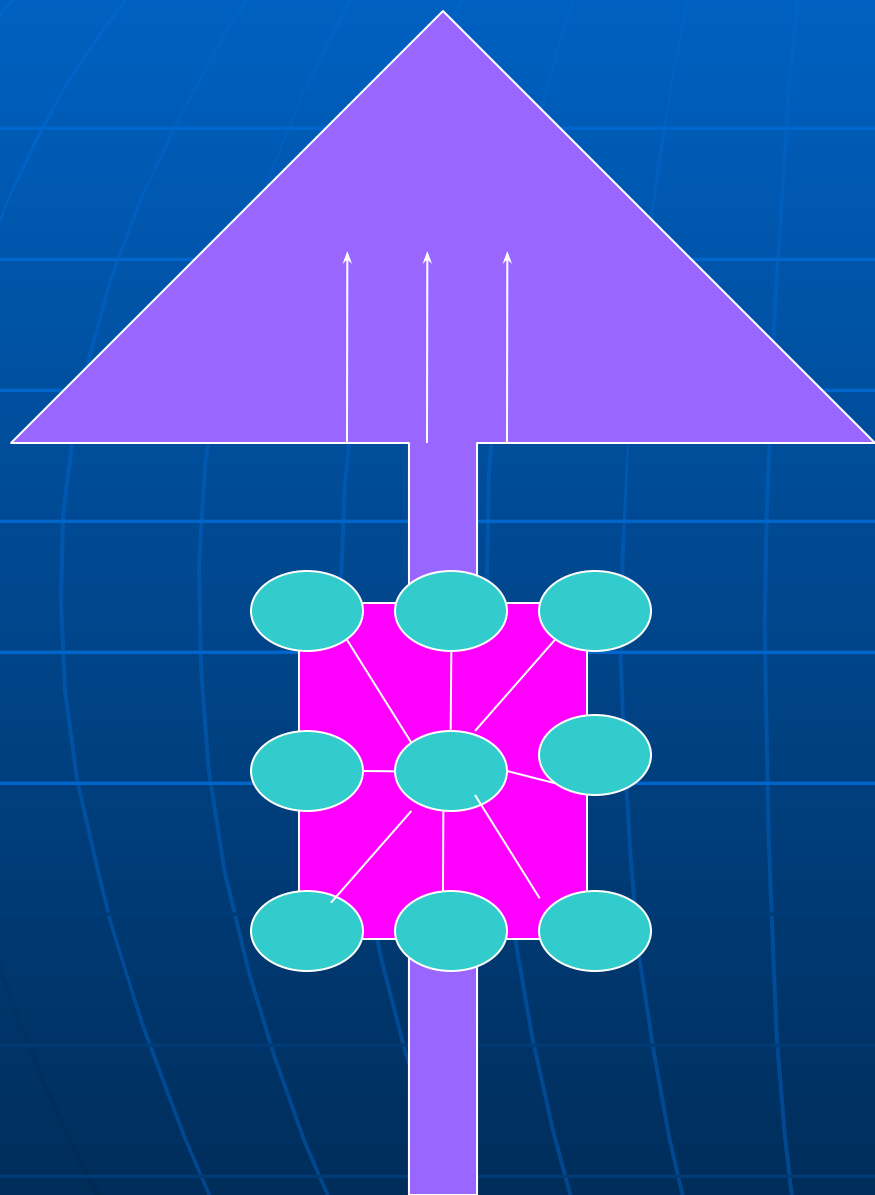
Әлеуметтік орта-
бір – бірімен
коммуникациялық
жүйе арқылы біріккен
адамдар жиынтығы.

Әлеуметтік қауымдардың түрлері

1. Әлеуметтік қауым
2. Әлеуметтік топ
3. Әлеуметтік ұйым

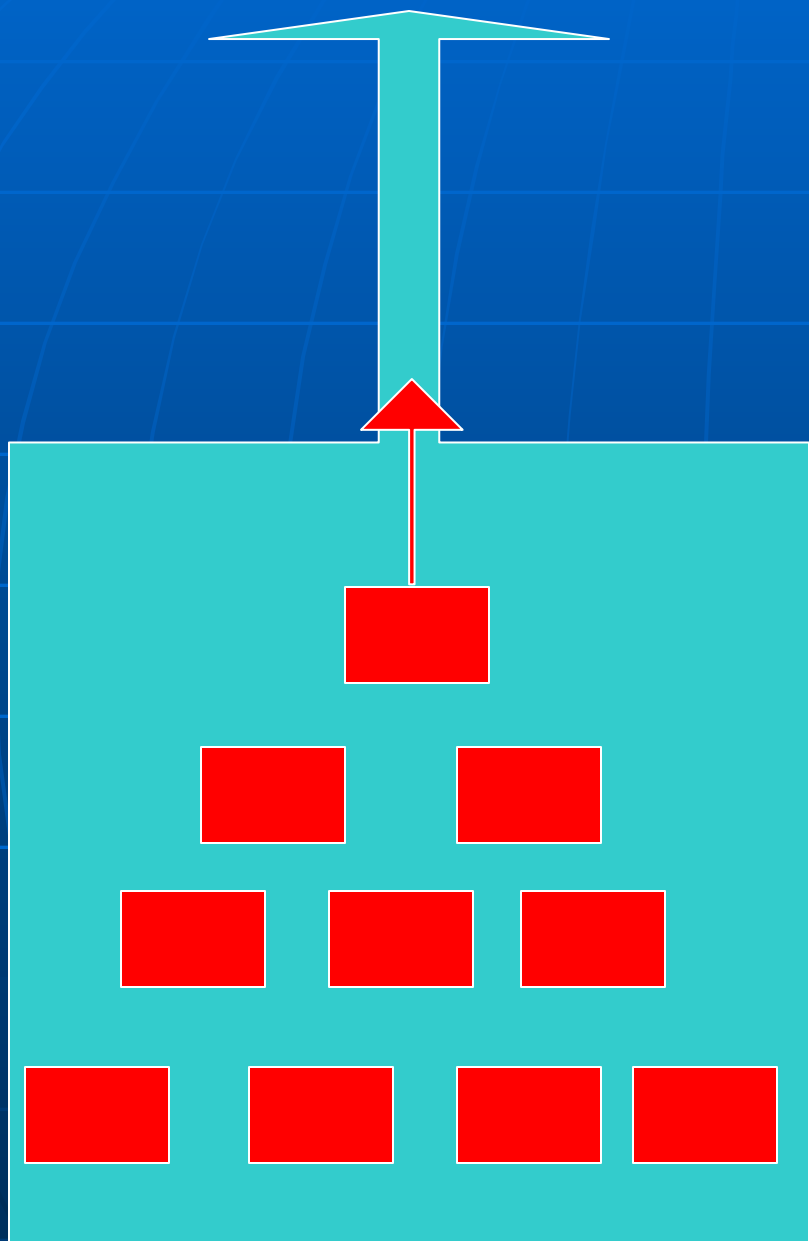
Әлеуметтік қауым
Ортақ өмір сүру орта-
сымен біріккен және
сырттан келер күшке бір
бүтін ретінде жауап
беретін
адамдар жиынтығы.

Әлеуметтік топ
Ортақ
мақсаттарымен
қызметтерінің
негізінде
біріккен адамдар
қауымы.

Әлеуметтік ұйым.
Ішкі статустар
иерархиясын,
басқару жүйесі бар,
нақты
еңбек бөлінісі
көрінген,
әлеуметтік бақылау
жүйесі
бар әлеуметтік топ

Пайдаланылған әдебиеттер:

www.google.kz

www.agu.kz/lib/Ghumabek

Дін социологиясы Дүйсенов.М.С